

عنوان مقاله:

شناسایی و تحلیل پیشران های کلیدی موثر بر تحقق پذیری طرح های آمایش سرزمین (مطالعه ی موردی: استان خراسان رضوی)

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات جغرافیایی مناطق خشک، دوره 11، شماره 43 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

مهدی جوانشیری - Ferdowsi University of Mashhad

مسلم نامدازاده - Kharazmi University

سیروس نبیونی - Islamic Azad University, Science and Research Branch

خلاصه مقاله:

آینده پژوهی در برنامه ریزی آمایش سرزمین با تاکید بر عوامل کلیدی، پیشران ها و فقدان قطعیت های توسعه ی مناطق در فضای برنامه ریزی به برنامه ریز اجازه می دهد در فرآیند تصمیم گیری پیرامون مسائلی با پیچیدگی های زیاد و عدم قطعیت های بالا، با تمرکز بر پیشران های کلیدی به حل مسائل مبهم و دیرپای فائق آید؛ و با در اختیار داشتن این پیشران ها به عنوان اهرم کنترل، به نگاشت و مدیریت آینده ی مطلوب بپردازد. در پژوهش حاضر تلاش شده است تا با مشارکت مدیران استانی و خبرگان دانشگاهی، مهم ترین پیشران های تاثیرگذار بر تحقق پذیری آمایش استان خراسان رضوی شناسایی شود. فرآیند حاکم بر این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و نوع روش پژوهش توصیفی-تحلیلی است. ماهیت داده ها کیفی بوده و روش گردآوری داده ها و اطلاعات به صورت کتابخانه ای، اسنادی و پیمایشی (مصاحبه) است. با بررسی منابع علمی، ۱۰۷ عامل موثر بر تحقق پذیری طرح های آمایش سرزمین شناسایی شد که در ۱۰ بعد دسته بندی شدند که از دو گروه و در مجموع ۲۹ نفر شامل مدیران سازمان های مرتبط با فرآیند آمایش سرزمین در استان و متخصصان دانشگاهی طی پرسشنامه ی حضوری و آنلاین درخواست شد که مقایسه ی زوجی میان عوامل تاثیرگذار صورت پذیرد. تجزیه و تحلیل داده ها مبتنی بر تکنیک های آینده پژوهی از جمله پویش محیطی، تحلیل ساختاری و تحلیل تاثیر متقابل است. نتایج نشان داد در بخش عوامل اصلی عدم تحقق پذیری طرح های آمایش سرزمین، عوامل «اقتصادی»، «مهاجرت و حاشیه نشینی» بیش ترین تاثیرگذاری را داشته و در بین عوامل فرعی نیز عوامل «محدودیت منابع، موقعیت مرزی استان و جامعیت نداشتن شناخت تمام قلمرو مورد مطالعه» و نیز «کمبود اطلاعات، ضعف مراکز تهیه ی طرح های آمایشی و حضور کم رنگ مراکز دانشگاهی» جزء سه پیشران مهم اول است و متغیر «مشارکت اندک مردم در اجرای طرح های عمرانی و کلان اقتصادی (سرمایه ی بخش خصوصی)»، «اقتصاد متکی بر نفت و ساختار اقتصاد رانتی» و «ناهماهنگی بین سازمان های متولی و نبود یک نهاد قانونی برای مدیریت سرزمین» در رتبه های بعدی قرار دارند.

کلمات کلیدی:

Land use planning, Futurism, Key Drivers, Economic Factors, Mikmak, Khorasan Razavi

آمایش سرزمین، آینده نگاری، پیشران ها، عوامل اقتصادی، نرم افزار میک مک، خراسان رضوی.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1323981>

